

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica —
Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom, — Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega zna-
čaja stane beseda Din 1.—. V oglašnem delu stane petitna enostolpna vrsta
Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 59

Maribor, sobota, dne 24. julija 1937

Leto XII

Delavski razred je eden

Kateri delavec, kateri nameščenec tega ne ve? Najpreprostejši delavec in nameščenec ima toliko soli v glavi, da logiko, pravilnost te trditve spozna. Koliko bolj mora to spoznanje zajeti delavce in nameščence, ki so obiskovali več šol, mnogo čitali, poslušali predavanja ter mislili sami ali sodelujejo v razrednem delavskem gibanju!

To spoznanje je prva stopnja delavske kulture. Kdor spozna to dejstvo, je pošten in zvest svojemu načelu, dela tudi v življenju, v delavski organizaciji nesebično, preklinjajoč vse postranske pojave, ki ovirajo temeljno načelo: delavski razred je eden.

Mnogo imamo danes pojavov, ki imajo namen to najsvetejše načelo delavstva sabotirati in smešiti, ga korumpirati in izigravati. Mnogo je tudi delavcev, ki nasedajo prevaram in spletkam proti delavskemu razredu, ki morajo imeti le dva namena: **podkupovati delavce z obljubami ali pa sejati med njimi prepire, da se ne bi zedinili v načelu, da je delavski razred samo eden.**

Eni si skušajo z obljubami delavstvu zasigurati politično oblast in vabijo delavce v svoje tabore, drugi pa s prepričani hočejo doseči nesoglasje med delavstvom, da jim ne bi bilo politično nevarno. Tretji zanašajo v delavske vrste osebne prepire in spore, ki jim skušajo dati načelno obeležje, ki bi dejansko v obliki sodružnih debat delavsko gibanje le krepili, ne ga pa slabili. V tem ravno, ker zanašanje sporov v delavske vrste rahlja solidarnost delavstva, je dokaz, da vsi ti vplivi prihajajo iz tabora delavskih nasprotnikov, ki to razkrajajoče delo tudi pridno podpirajo v svojem časopisu.

Za delavsko gibanje so strup zunanji vplivi, ki pod krinko in videzom občrhtne kritike ustvarjajo spore in nerazpoloženje v delavskih organizacijah, ki ruši zaupanje v enotnost. Ti pojavi, naj prihajajo od koderkoli, če niso sodružni, so podtaknjeno zlo, ki ga hote ali nehote, najeti ali nerazsodni ljudje širijo med delavstvom, da bolj in bolj pozablja na to, da je delavstvo en sam razred in da zaradi tega med njimi ne sme biti nesoglasja.

Mi smo en sam razred. Naša naloga in dolžnost je, da enotnost tega razreda ščitimo in neгуjemo kakor svojo najsvetejšo svetinjo. Tedaj smo šele pravi zavedni delavci!

Konkordat in kaj pravijo o njem

Devet poslancev izstopilo iz JRZ kluba, dva pa sta bila izključena.

V ospredju notranjepolitičnih dogodkov stoji sedaj vprašanje konkordata.

Proti sprejetju konkordata je pravoslavna cerkev, pa tudi svobodno misleči državljani, ki sicer priznavajo svobodo vere in cerkve na način, kot je to urejeno n. pr. v Franciji ali pa v Ameriki.

Vlada pa zahteva, da parlament konkordat sprejme. S to svojo zahtevo je naletela na odpor tudi pri enem delu poslancev JRZ kluba, ki odpovedujejo pokorščino stranki in izstopajo, ali pa jih strankino vodstvo drugega za drugim izključuje. Doslej je izstopilo devet poslancev iz JRZ, dva pa sta bila izključena.

Da prepreči agitacijo v javnosti

Predvsem politična

Da bo lahko prišel proletarijat do besede

Po vsem svetu se je pokazalo, da se je val reakcije ustavil samo v tistih deželah, kjer je bil močan socialistični proletarijat, kjer se je postavila v bran socialistična stranka, tista socialistična stranka, ki je pri nas nekaterim kar moda, da jo zaničujejo in napadajo kot staro, nebojevito socialpatriotsko družino. Kjer je trockističnemu komunizmu uspelo, da je razbil njene vrste, češ da bo polomu socialistične stranke sledila revolucija, povsod tam pa je namesto revolucije zmagala brezobzirna fašistična diktatura.

Pri nas v Jugoslaviji je dobila pri volitvah v konstituanto v vseh pokrajinah, izven Slovenije, večino komunistična stranka. Številčno razmerje med njo in nami je bilo 4:1 v prid komunistov. Trockistična taktika, ki je namerila ves boj samo proti socialistom, in taktika neresnih groženj je oslabil mlade proletarske vrste in priklicala reakcijo, ki je ob ugodnem trenutku izdala »Obznanje« in zakon o zaščiti države.

V zadnjem času moremo zabeležiti, z veseljem, da so vendar bivše srbske demokratične stranke začele bolj živo delati za združitev vseh demokratičnih sil v državi za rešitev osnovnih političnih vprašanj.

Pravilno so sklenili mariborski socialistični zaupniki, ko so pozdravili te najnovejše napore demokratičnih opozicijskih strank

in ko so svetovali socialistični stranki, naj v tem zbiranju demokratičnih sil najzivačnejše sodeluje, pri tem ji pa priporočili, naj v bodoče sklepa dogovore samo z organiziranimi skupinami, ki nosijo za svoje delo polno odgovornost, odklanja pa dogovore s posamezniki, ki si samo domišljajo, da nekoča predstavljajo, v resnici se pa niti za nje osebno ne ve, kaj iščejo in kaj hočejo. Kajti tam, kjer je že itak onemogočeno pravo politično razčiščevanje, je samo v škodo razvoju, če bi poslušali še neodgovorne politične analfabete, ki toliko višje licitirajo s frazami, čim večji analfabeti so.

Skrajni čas je, da se rešijo osnovna vprašanja državne ureditve,

da pridemo do pravih življenjskih vprašanj našega ljudstva. Razpravlja se že o raznih potih, po katerih bi prišli do nove ustave, mi bomo podprli vsako razumno in demokratično rešitev, pri tem pa poudarjamo,

da je predvsem potrebna politična svoboda,

da je potrebno ukinitje vseh tistih postav in odredb, ki zavirajo normalno politično življenje. Predvsem je potrebno, da ljudstvo svobodno diha, da se more ljudstvo svobodno organizirati v tiste stranke, ki jih samo hoče. Pri tem se ni prav nič treba bati, da pride do anarhije. — **Anarhija ni še nikdar nastala iz organizirane demokracije, kakor se**

Nam demokracija ni sredstvo, kakor je nekje zapisalo Kukovčev glasilo, nam je demokracija cilj in prav zato, ker

nam je demokracija najvišje načelo,

smo socialisti, kajti popolna politična in socialna demokracija je mogoča šele v družbi, zgrajeni na popolni enakopravnosti delovnih ljudi.

—//—

Norveška delavska stranka v internacionali

Stranka samo v 37 občinah še nima svojih krajevnih organizacij

Osrednje glasilo delavske stranke poroča, da je Oskar Torro, predsednik stranke, izjavil, da bo vodstvo stranke, čim bodo izvršene občinske volitve, sklepalo o pristopu k internacionali. To vprašanje je postalo važno zaradi najnovejših svetovnih dogodkov.

Norveške strokovne organizacije so, kakor je znano, že pred nekaj časa vstopile v mednarodno strokovno zvezo.

Na seji predsedništva stranke je bilo razvidno iz poročila, da je delavska stranka dosegla maksimum v porastu svojega članstva. **Ta ima 142.790 članov v 3146 podružnicah. Prirastek znaša 20.783 članov s 424 podružnicami.** Število članic znaša 22.288; njih število je poraslo za 3469. —

Stranka ima svoje podružnice v 710 občinah; vseh občin je 747. Listov ima stranka 42 in od teh je 26 dnevnikov. — Mladinska zveza ima 32.000 članov in 728 podružnic.

Dne 21. in 22. avgusta bo norveška delavska stranka v Ahrendalu, kjer je bila ustanovljena, **proslavila petdesetletnico svojega obstoja.**

Atentat na Poljskem. Na predsednika vladinega nacionalnega združenja polkovnika Koca je bil poskušen atentat. Atentatorju pa je predčasno eksplodirala bomba v roki in ga raznesla. Atentator je pripadal desničarski nacionalni demokratični stranki. Gre torej za razračunavanje med dvema fašističnima skupinama.

Celibat učiteljc

Zavržen predlog v skupščini.

Vesti nekaterih listov o odpravljenju celibata za učiteljice so se izkazale kot netočne. Minister Stošević je zavrnil predlog, da bi se naj ukinita prepoved o moštvi učiteljic z neučitelji. Razni govorniki v skupščini so navajali, da je celibat nenormalen, ker se učiteljice sili, da se odrečejo moštvi in poroče proti volji svojega srca, oziroma da uredi svoje odnose do ljubljenega moža na podlagi svobodne ljubezni. Pravoslavna cerkev ne more priznati nobene poroke, pri kateri bi poročena pozneje ugovarjala, da se je poročila vsled sile razmer, t. j. z moškimi, z moškimi, ki ni bil njen izvoljenec.

Koruzo plačuje Prizad po Din 100 za 100 kg.

stra Dragišo Cvetkovića pismo naslednje vsebine:

Gospod predsednik! Poslanski klub JRZ je z večino glasov sprejel sklep, da morajo člani kluba brezpogojno glasovati za predloženi konkordat. Ker pa je ta predloženi konkordat v nasprotju z državno ustavo in krši suverenost države ter razveljavlja veliko število državnih zakonov, na katerih sloni red v državi ter izziva verske spore in vznemirjenje med narodom, kakor se to najboljše dokazali dogodki zadnjih dni v Beogradu, smatramo, da je vse to v nasprotju z bitnimi interesi naroda in države in nasprotuje tudi programu JRZ. Zato vas obveščamo, da z današnjim dnem izstopamo iz poslanskega kluba JRZ.

Vsak naročnik gotovo želi, da bi »Delavska Politika« začela čimprej izhajati trikrat na teden. To akcijo pa najbolj ovi-

Razdelitev kreditov za javna dela

Slovenija na četrtem mestu.

Kredit za javna dela, ki ga je odobrilo gradbeno ministrstvo, znaša Din 578 milijonov. Kredit se razdeli po banovinah naslednje v milijonih:

dunavska	79.2
zetska	41
primorska	38.7
dravska	35
Beograd	31
moravska	13
vardarska, vrbaska in drinska po	10

Od tega kredita se bo porabilo za gradnjo mednarodne ceste Subotica—Beograd 254 milijonov dinarjev.

rajo naročniki, ki se ne zavedajo, da je treba naročnino poravnati sproti vsaki mese. Ali si tudi Ti z naročnino v zaostanku?

Ne bodo prodrli!

Protiofenziva nacistov pred Madridom, kljub silnim žrtvam brezuspešna

Uspeli ofenzivni sunek republikancev na črti Valdemorio — Villanueva del Pardillo — Las Rosas zapadno od Madrida, v smeri iz severa čez kraj Brunetto proti Navalcarneru, je prisilil generala Franca k nujnim protiukrepi, da prepreči, da pride republikanska vojska njegovim ob rečici Manzanares vkopanim četam, ki oblegajo Madrid, za hrbet.

Med tem, ko so republikanci vršili pritisk iz Brunette proti jugovzhodu na Villaviciosa in jugozapadu na Villamantila, je Franco z v naglici zbranimi četami, napadel pri Villanueva del Pardillo in potem na celi črti polkrožnega vdora proti Brunetti in Quijorni.

Boji, ki so se vodili te dni so eni najkrvavejših in najstrašnejših v španski vojni. Predvsem je Franco preizkusil vse vrste najmodernejšega orožja, zlasti artiljerijo in letala, nato pa poglaval v boj konjenico in cele kolone Marokancev, Špancev, Nemcev in Italijanov ter afriških Askarov, pa zaman. Bili so odbiti; izgube napadalcev znašajo pet do šest tisoč mož, ki so deloma mrtvi, delo-

ma ranjeni in onesposobljeni za boj. Republikanci ne samo, da so obdržali svojo fronto, so jo še popravili, zlasti južno od Las Rosasa. Izgleda, da so, kakor pravijo zadnja poročila, zopet prevzeli inicijativo in nadaljujejo vsled nacističnega protinapada prekinjeno ofenzivo.

Vsekakor se je general Miaja tudi v teh bojih izkazal kot dober vojskovodja, ki vse svoje akcije vodi z zavestjo, da sta previdnost in čas njegova najboljša zaveznika. S svojim nastopom pred Madridom je se-

Izigravanje v odboru za nevmešavanje

Odbor za nevmešavanje ne pride s svojim delom nikamor naprej. Anglija zahteva: 1. imenovanje nadzornikov v španskih pristaniščih; 2. odpoklic prostovoljcev in 3. obema strankama se prizna značaj vojskujočih se sil.

Anglija zahteva sprejem svojega predloga v celoti. Nemci so za priznanje Franca kot vojskujoče se sile, istotako Italijani, tudi za kontrolo so, toda o odpoklicu čet nočejo ničesar slišati. Nadalje hočejo, da se

daj prisilil Franca, da preneha z nadaljevanjem ofenzive proti Baskom v smeri proti Santandru ob Biskayi.

Na aragonski fronti — umik

Vladino poročilo pravi, da je armadno vodstvo ukazalo umik 13. armadi pri Teruelu, na prostoru Albarasin—Bronhales.

Angleži v skrbeh

Franco montira v zvezi z Nemci dalekosežne topove ob obali proti Gibraltarju. Angleži se zavedajo, kaj to pomeni.

Obrazovna angleški predlog v obratnem vrstnem redu, kot pa je bil stavljen. Grandi je celo zahteval, naj Francija takoj uvede mednarodno kontrolo na svoji meji, da si jo je Francija ukinila, ker jo je tudi Portugalska.

Odbor za nevmešavanje ne more nikamor naprej, ker Nemci, Italijani in Portugalci hočejo zase pravico vmešavanja, prepoved naj bi veljala samo za Francoze, Ruse in Angleže.

Odbor za nevmešavanje ne more nikamor naprej, ker Nemci, Italijani in Portugalci hočejo zase pravico vmešavanja, prepoved naj bi veljala samo za Francoze, Ruse in Angleže.

Ne bo še vojne na Kitajskem

Sovražnosti ustavljene

Že zadnjič smo zapisali, da kljub razburljivim vestem iz Kitajske, še ni računati z vojno med Japonci in Kitajci. Najnovejše vesti to tudi potrjujejo. Kitajski pokrajini Hopei in Čahar ostaneta Kitajski, vendar pa v teh pokrajinah ne sme biti kitajskih vojakov.

Mir je zapečaten s par sto mrtvimi in ranjenimi na obeh straneh.

Nova čehoslovaška vlada

V znamenju demokracije.

Bivši predsednik čehoslovaške vlade je sestavil svojo tretjo vlado, v kateri je zamenjan samo finančni minister. Namesto dr. Kalfusa je začasno prevzel finančno ministrstvo dr. Emil Franke, ki je obenem minister šolstva in narodne prosvete.

Kriza vlade je nastala razen zaradi žitnih cen, tudi radi bodočih občinskih volitev in proračunskega predloga. Stranke, vladne in opozicijske, niso ovirale preosnove

vlade v zavesti demokratične odgovornosti. Govorilo se ni niti o neparlamentarni vladi, kakor je zlasti fašistično časopisje želelo.

Nova vlada je koalicijska demokratska vlada brez bistvenih izprememb.

Glede občinskih volitev so se dogovorili, da se bodo izvršile ne enkrat, ampak v 25 etapah.

Doma in po svetu

Dvajsetletnica krske deklaracije je bila dne 20. julija t. l. Deklaracijo sta podpisala za Srbijo Nikola Pašić, za Jugoslovanski odbor pa dr. Ante Trumbić.

143,8 milijonov dinarjev znaša presežek čistega dobička državnih železnic. Železničarji vedo, da je to njihova zasluga. BAN U V I T O S K O P I

Za nadaljevanje agrarne reforme. Skupščina saveza agrarnih zajednic za Banat je sklenila resolucijo, ki zahteva med drugim nadaljnje izvajanje

agrarne reforme, določitev cen kolonizacijskim zemljiščem ter najetje posojila 500 milijonov dinarjev za pospeševanje kolonizacije, ker je v Banatu, na Hrvaškem in v južni Srbiji mnogo prostranih posestev. Resolucija zahteva higijsko in gospodarsko ureditev kolonij ter najmanj dvajsetletno amortizacijo nastalih dolgov. Javnost je sprejela resolucijo prijazno.

Obsojena socialistična pisateljica. Na tri mesece ječe je bila obsojena

socialistična pisateljica in poznana psihologinja dr. Marija Lazarsfeldova, ker je prenašala dopise za revolucionarne socialiste. Njena prijateljica Marija Schneiderjeva je dobila dva meseca. Taka svoboda vlada v državi, ki jo grade na osnovi papežev enciklike »Quadragesimo anno«.

Za zdravje otrok. Čehoslovaška soc. dem. pomožna organizacija je poslala letos v dveh oddelkih za en mesec okoli 4000 otrok v gorata in gozdnata letovišča. Stroški za otroka na dan znašajo 10—14 Kč.

45 letnico je te dni praznoval prvi češki ženski socialdemokratski list. To dokazuje krepko žensko socialistično gibanje. V slavnostni šte-

Obiščite

**MARIBORSKI
6. TEDEN**

od 31. julija do 8. avgusta 1937

50 odst. popusta na železnicah in parnikih od 29. julija do 10. avgusta 1937

Velika gospodarska in kulturna revija

Industrija - Tekstil - Obrt - Trgovina - Kmetijska razstava - Prva fitopatološka razstava - Pokušnja vin - Zgodovina - Umetnost - Grafična razstava - Tujski promet - Akvaristična - Kuncerejska - Golobarska razstava - Razstava malih živali - Modna revija - Mednarodni plesni turnir - »Sen kresne noči« pod vedrim nebom - Koncerti - Kongresi - Sportne prireditve - Veselični park na razstavišču i. t. d.

Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji — Zeleno romantično Pohorje — Vinorodne Slovenske gorice — Gostoljubni, lepi Maribor — Vas vabijo!

vilki je napisal uvodnik predsednik stranke sodrug Hampl, ki s ponosom in spoštljivo piše o ženskem gibanju na Čehoslovaškem.

Strekovno časopisje na Čehoslovaškem je dobro razvito. Delavstvo ima 103 liste, med njimi 23 nemških. Naklada teh listov je po 687.624. — Najbolj razširjen je »Kovodělnik«.

Ruski poslanik v Berlinu. Bivši ruski poslanik Jurenjev v Tokiu je bil imenovan za poslanika v Berlinu in je te dni nastopil svoje mesto. — Svoja pooblastila je osebno oddal Hitlerju. Pri tem je rekel, da ustvarjanje in vzdrževanje normalnih odnosov med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo ustreza interesom obeh držav. Hitler mu je odgovoril, da to izjavo sprejema z zadovoljstvom na znanje in da bodo ta stremjenja našla pri njem (Hitlerju) in njegovi vladi vso podporo.

Pripadniki Montesorijeve šole, ki je zelo važna za vzgojo otrok, bodo imeli kongres v Kopenhagenu v času od 1. do 10. avgusta.

Zasedba tovarov ob stavkah v Ameriki. Amerika ima svoje pojme. V neki usnjarni je ob stavki nad 200 delavcev zasedlo tovarno. Podjetnik je tožil delavstvo pri sodišču v Filadelfiji. Oblast se pa sicer ni vtikala vmes, ker je to v Ameriki privatni spor dveh strank. Sodišče je razsodilo podjetniku v prid. — Reklo je, da zasedba obratov ni ameriško, pač pa komunistično. Odlok se je glasil, da morajo delavci v eni uri izprazniti tovarno. Delavstvo se je odloku pokorilo. To je ameriška demokracija, ki ima svojo posebnost razvitega kapitalističnega sistema.

A. M. de Jong:

38

IZDAJA

Otroška leta Mereyntjeja Geysena

Mereyntjeju se je zavrtelo v glavi... besede so se mu globoko vtisnile v možgane in so ostale v njih, kot da bi jih nabodel na ost, dasi ni vedel, kaj pomenijo... mogoče pa vendarle... toda ni si upal o tem razmišljati... Gotovo je bilo to nekaj slabega, kar je pravkar izrekel gospod Valter! Kaj takega se vendar ne sme reči, to je bilo hujše kakor pa, da bi bil klel. — Bog in vrag... med njima, da bi ne bilo razlike?... Kako neki je mogoče, da tak bradat, velik mož govori takšne neumnosti!

Ne vedoče si pomagati je zrl Mereyntje na lepo gospo, na svojo ljubo Gospo; kaj neki si je ona mislila o tem?...

Toda ona mu je samo kimala in se smehljala. Vsekakor se ji to ni zdelo hudo... In Vrč?... Ta pa je sedel tu, delal obraz, kot bi ga bila ugriznila štrigla in bulil pred se, sam vase pogreznjen. Prav gotovo ni slišal, kakšne strašne stvari je bil pravkar izrekel gospod Valter... Kot odrešenje se mu je zdel pojoči glas gospe, ki se je vmešala v pogovor, rekoč:

»Herman, mislim, da naš mali gost ne more docela slediti vajinemu filozofiranju, ali se tebi ne zdi tudi tako?«

Gospod Valter se je pogladil preko čela in rekel veselo:

»Da, da, menda imaš prav. Stopi semkaj, Mereyntje, ali že znaš čitati?«

»Da, gospod Valter,« je odgovoril Mereyntje vneto in se spustil s stola na tla, »hodim že v šesti razred!«

Gospod Valter je kratek hip nekaj iskal, potem pa je potegnil knjigo iz omare.

»Tu,« je rekel, »vsedi se lepo tja k oknu in poglej si malo to knjigo, boš videl, ako že kaj razumeš! Krasne slike so v njej.«

Mereyntje je sedel pri mali mizici v kotu blizu okna in je pobožno ogledoval knjigo, ki je ležala zaprta pred njim. Platnice so bile iz svetlega usnja, na njih je bila z zlatom vtisnjena podoba čudnega moža, z dolgimi, zavihanimi brki in komičnim tridelnim klobukom, izpod katerega je trmasto kukala smešna, kratka kita; možakar je bil obut v velike škornje in izgledalo je, kakor da se prekopicuje čez veliko žogo; Mereyntjeju se je zdelo to strašno prismojeno. Na zgornjem in spodnjem robu platnic je stalo napisano s tankimi, ležečimi črkami: Doživljaji barona Münchhausna. Od Gustava Doréa... Bila je to zelo imenitna knjiga, toda Mereyntje je mislil samo na eno: da ležijo pred njim božje sanje... ali pa so bile to slučajno samo sanje vraga?... Od strani so mu udarjali na uho glasovi odraslih, Tu in tam, kadar je bilo iz mešanice debelih moških glasov čuti glas njegove ljube Gospe, je zaigral Mereyntjeju blažen smehljaj na ustnicah, toda razumel ni niti besedice. Zamišljen je sedel pred zaprto knjigo, dokler se ni končno onogumil, da jo je počasi in spoštljivo odprl. Vestno je ogledoval naslovno stran in pričel nato

čitati prvo poglavje. Ne dolgo potem je že bil ves zatopljen v čitanje nenavadnih izmišljotin grotesknega lažnjivca, kakršen je bil ta baron Münchhausen, in polastilo se ga je brezmejno začudenje. Niti trenutek mu ni prišlo na um, da bi kakorkoli dvomil v poštene namene tega ženjalnega lažijunaka. Saj je bilo vendar to v tej krasni knjigi z usnjenimi platnicami natisnjeno in prikazano v prelepih slikah. Vse je bilo zelo čudno, svojevrstno in tajinstveno ter je potekalo čisto drugače, kot pa potekajo dogodki v vsakdanjem življenju... Kako le je bilo mogoče te tako enostavno prikazati?... Kratko nato se je za trenutek ustavil in vzdihnil. Zamišljen je pomislil, kaj je bil prečital in videl naslikanega, nenadoma se mu je zazdelo, da je našel rešitev.

Seveda se ni v resnici zgodilo! To so bile muhaste sanje!... Božje sanje!... Ah, torej je gospod Valter pa vendarle govoril resnico, sedaj mu je bilo vse jasno in razumljivo... Seveda!... Kaj takega je mogel sanjati samo ljubi Bog!... Kako krasno je bilo to! Ako bi mu ne bil gospod Valter tega porrež razodel, bi bil mogoče sedaj v dvomih in zmeden, ker ne bi bil vedel, kaj naj si misli o teh zmešanih in zmedo povzročujočih pripovedkah. Sedaj pa mu je bilo vse jasno, kot beli dan, ne da bi bil moral šele otročje neumno izobraževati; Z izrazom pohlevnosti v svojih očeh je pogledal proti pisatelju, ki se je v tem trenutku s svojim obrazom obrnil proti njemu in mu prijazno pokimal.

Govorjenje je utihnilo in Vrč je vstal.

(Dalje prihodnjič.)

Iz naših krajev

Trbovlje

Važna konferenca

Delavska zbornica je na predlog II. skupine in ZRJ sklicala za s soboto, dne 24. t. m. konferenco zastopnikov strokovnih organizacij, načelstvo II. skupine je pa sklicalo za to konferenco lokalne načelnike II. skupine rudarske zadruge iz rudnikov TPD.

Konferenca ima v glavnem namen, da razpravlja o nastalem položaju delavstva vsled naraščajoče draginje, ki je samo kar se prehrane tiče, narasla za 24 odst. — Razumljivo je, da bo konferenca zelo važna, ker je dokazano, da mora delavstvo sedaj delati po 3 do 4 delavnike več samo za draginjo.

V glavnem bo morala konferenca poiskati izhodišče in napraviti konkretne predloge, kateri bodo predloženi na merodajnih mestih, ki morajo iti za tem, da izboljšanje konjunktura ne bo služilo samo povečanju dobička rudarskih podjetnikov, ampak da bodo tega izboljšanja deležni tudi rudarski delavci.

Obupanec. Na Poselju v Trbovljah si je z britvijo prerezal vrat delavec na separaciji Kaplar Franc in je na licu mesta izkraval. Prišel je od dela, se umil in preoblekel ter takoj izvršil krvavo in obupno dejanje. Pravijo, da je bil pri delu pred samomorilnim dejanjem nekaj okrega.

Kranj

Ne odlašajte! Sodruzi in sodružice, še do 1. avgusta naročite pri poverjeniku »Delavske Politike« knjige »Cankarjevo družbe«, proti vplačilu Din 20.— Kdor bi vsega naenkrat ne mogel plačati, naj pri naročilu plača vsaj del gornjega zneska, da se bodo knjige tiskale tudi zanje. Vsak zaveden delavec in delavka naj seže po lepih knjigah!

Jesenice

Volitve obratnih zaupnikov v zidarski stroki. Pri tvrdki Slograd, ki zaposluje na Jesenicah okrog 800 delavcev, so se vršile v nedeljo volitve obratnih zaupnikov, za katere je vladalo veliko zanimanje. Najtežje stališče je imela naša Zveza stavbinskih delavcev (SGRJ), ki je bila od lanske stavke sem povsod in od vseh zapostavljena. Od mnogih strani so se razširjale govorice in grožnje, ki so strašile delavstvo pred organiziranjem v tej razredno zavedni strokovni organizaciji. Celo v volilnem odboru si je organizacija komaj priborila enega zastopnika, dočim sta imeli ostali dve kar po tri. Toda kljub vsemu je delavstvo pokazalo, da ve, kje je njegovo mesto in je rezultat volitev sledeč: razredna organizacija je dobila 142 glasov, lista ZZZ (JRZ) je dobila 146 glasov, lista Narodne strokovne zveze pa 151 glasov: vsaka lista pa po štiri zaupnike. Gl. zaupnik pripada NSZ, ki je dobila največ glasov. Udeležba je bila razmeroma slaba, ker se je volitev udeležilo samo 444 volilcev od 776 upravičenih. Delno je motila volilce dvorana, kjer so se volitve vršile t. j. Krekov dom — glavno pa ni bilo prav, da je bila glasovnica samo ena, na katero je bilo treba napisati številko liste, niso pa bile kakor običajno tri, niti ni bilo kake kuverte. Številke list so delavce zelo motile, ker jim ni bil način pravočasno pojasnjen. Tako bi se ne smelo postopati. Kljub vsemu pa je razredno delavstvo lahko veselo svojega uspeha, ki je bil dosežen v borbi proti vsem.

Zvočni kino Radio predvaja v soboto in nedeljo ob pol 9. uri zvečer (v nedeljo ob 3. uri pop. samo ob slabem vremenu) vefilmski »Ura skušnjave« z G. Fröhlichem in Lido Baarovo v gl. vlogi. Med dodatki tudi domač Zora tednik in Paramountov zvočni žurnal. — Sledi: »Vročna kri«.

Sprejem novih učencev v obrtno šolo železniške delavnice. Obrtna šola pri delavnici drž. železnice v Mariboru bo letos sprejela 40 učencev, in sicer 32 za ključavničarsko, 2 za stružarsko, 2 za elektriško, 3 za mizarstvo in 1 za tapetniško stroko. — Obrtna šola traja 4 leta. Značaj šole je enak dovršenim 4 razredom srednje šole z malo maturo. Za časa šolanja dobivajo učenci plačo, in sicer v prvem in drugem letu dnevno 12 din, v tretjem 14 in četrtem 16 din. Za slučaj boleznii so zavarovani pri železničarskem fondu. Prošnje za sprejem se morajo vložiti osebno ali poslati upravi šole najkasneje do 1. avgusta tega leta. Pogoji so naslednji: jugoslovansko državljanstvo, duševno in telesno zdravje, starost od 14 do 16 let 8 mesecev; najmanj dva z uspehom dovršena razreda srednje šole in neporečno vedenje. Kandidati morajo predložiti upravi šole (Delavnica drž. žel.) državljanško izkaznico, rojstni ali krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, odobrenje ali obvezo roditeljev ali varuha in npravnstveno sričevalo, če ne prihaja neposredno iz šole. Kandidate, ki bodo izpolnjevali vse pogoje, bo uprava s posebnim pozivom poklicala k sprejemnemu izpitu in k zdravniškemu pregledu. — Poslala jim bo tudi brezplačno vozno karto za vožnjo v Maribor in nazaj. Odločilno za sprejem bo šolsko izpričevalo in rezultat sprejemnega (psihotehničnega) izpita, pri katerem se bo ugotovila obrtna sposobnost ter zdravniško mnenje o telesni sposobnosti kandidata. Pri enakih sprejemnih ocenah bodo imeli prednost sinovi železničarjev in vojnih invalidov.

Širite naš list!

Ljubljana

Za cerkvene potrebe morajo skrbeti verniki. Sentspeterska župnija je razburjena. Cerkevni odbor je sklenil, da naloži na direktne davke katoliških prebivalcev sentspeterske cerkvene občine (v katero spadajo tudi dobrunjska, poljska in ježenska občina) 10 odst. doklado, ki se bo pobirala skozi

5 let, dokler ne bo krit znesek 1,73 milijona dinarjev. Radi tega je veliko razburjenja med farani. Pa ne gre drugače, tak je zakon: Kdor je član cerkve, mora prispevati za nieno vzdrževanje. Protesti ne pomagajo nič. Kdaj bodo prispevali, kaj bodo dali ...

Maribor

Sodruzi in sodružice, pomagajte žrtvam stavke!

Že lepo število sodrufov in sodružic se je odzvalo našemu pozivu za pomoč odpuščenim obratnim zaupnikom ob priliki stavke tekstilcev.

Prosimo vse tiste, ki so naš poziv prebrali, da naj z majhnim prispevkom pripomorejo akciji do popolnega uspeha.

Prijave za hrano, kakor tudi denarne prispevke sprejemata tajništvo Strokovne komisije, Delavska zbornica, II. nadstropje in pa uprava »Delavske Politike«, Ruška cesta 5. Družnost! KMO.

Črne liste. Izgleda, da so pekovski mojstri v Jugoslaviji naložili črne liste. Te dni se je mudil v Zagrebu nek pekovski pomočnik iz Maribora, ki je iskal dela v tamšnjih pekarnah. Obšel je par pekarn, toda povsod, kjer je predložil svojo delovno knjižico, so ga odpravili, rekoč: »A, Vi ste bili zaposleni pri tem mojstru v Mariboru, za Vas pa nimamo dela!« Iz teh izjav se da sklepati, da so gotovi pekovski mojstri naložili črne liste, da onemogočijo, da bi pekovski pomočnik, ki ga radi izvajanja uredbe o omejitvi nočnega dela vržejo na cesto, dobil delo drugod.

Imetniki orožnih listov naj plačajo pri policiji banovinsko takso za orožne liste. **Koncert v parku.** V nedeljo, dne 25. t. m. (ob lepem vremenu) od 11. do 12. ure bo koncertirala v parku godba Glasbenega društva železniških delavcev (kapelnik M. Schönherr).

Tombola. Prvo godbeno društvo tekstilnih delavcev in uslužbencev v Mariboru obvešča, da se bo tombola vršila dne 25. julija ob 3. uri pop. na vrtu gostilne Weber na Pobrežju. Lepi dobitki! Pridite! Odbor. **Umorjeno** so našli v Bresternici na podstrešju hiše 133 posestnico Kristino Gselmanovo. Gselmanova je ležala na podstrešju že kakšnih osem dni.

40 letnica

I. Delavskega kolesarskega osrednjega društva za Dravsko banovino v Mariboru.

AKADEMIJA

31. julija 1937 v dvorani pri Renčlju na Pobrežju ob 20. uri:

1. Godba železničarskih delavcev in uslužbencev (dirigira kapelnik namestnik Petrak Josip);

1. Cornevilski zvonovi (overtura); 2. slovenska nedelja (potpuri).

2. Simbolična skupina kolesarjev (članstvo podružnice Studenci).

3. Pevski odsek podružnice Slov. Bistrica:

1. Pevska sloga; 2. Utrgaj mi še rožice; 3. Vzbujenje duhov.

4. Govorilni zbor: »Molitev« (podružnica Pobrežje in »Vzajemnost« Pobrežje).

5. Ples kmetijskih fantov in deklet (podružnica Studenci).

O d m o r.

6. Skupni mariborski pevski zbor: Slava delavstvu.

7. Odlomek 3. dejanja iz »Malomeščani«, igrajo diletanti podr. Slov. Bistrica.

8. Godba na fanfare centrale v Mariboru (dirigent s. Vamp): 1. Hrvatski potpuri; 2. pozdrav iz Litije (koračnica).

9. Skupna kolesarska piramida. Zaključno sliko spremljajo fanfare.

Dopoldanski koncert.

Dne 1. avgusta dopoldne v Gambrinovi dvorani velik koncert železničarske godbe (dirigent kapelnik M. Schönherr).

Popoldne velika

vrtna veselica

pri Seifriedu (Lešnik), Tržaška cesta. Vstopnina samo za sobotno akademijo Din 2, 4 in 6.

K obilni udeležbi vabi odbor.

Naši krizi in težave. Kakor sta Celje in okolica lepa, tako malo čedne so razmere, v katerih živi tod naš delavski rod v sencii visokih tovarniških dimnikov. Krivde je mnogo na nas samih, ker smo boječe pohlevne ovčice, ki dopuščamo, da nas vpregajo v težek jarem, ki bi bil še za mnogo močnejše stvore kot pa smo ljudje, pretežek. Toda ovčice garajo in četudi imajo slabo pašo. Od gospodarja ne zahtevamo ničesar, le sočne krme, ki bi jim jo nakosili drugi se jim hoče. Te ovčice imajo zlasti mnogo za povedati čez obratne zaupnike, čez organizacijo itd., da bi na sami bili organizirani in kaj prispevali, ali podpirali zaupnike — tega pa ne! Draginja narašča, vsak ve, kje ga čevlji žuli, pa kaj boš, ako so pa lačni ljudje tako nezavedni. Radi nezavednežev trpe tudi zavedni kovinarji.

Delavski zaupniki so le zelo potrebni, kar je razvidno iz pritožb delavstva pri tv. Westen. Odkar je tovarna brez zaupnikov, tovarna sprejema delavstvo in ga odpušča, kakor da bi bila Borza dela št. II. Značilno pri vsem tem je, da tudi na novo odpuščeno delavstvo išče zaslonbe pri delavskih zaupnikih, kateri so že eno leto izven obrata.

Celje

Razumljivo je, da ne morejo uspešno posredovati, vendar bodo v kljub temu izvedli posredovanje.

Kino »METROPOL« Celje prinaša:

24., 25., 26. julija ob 16.15, 18.15 in 20.30: **KOZAK IN SLAVEK.** Temperamenten, pustolovski film, bo vsakomur v največje »abavo«. V glavni vlogi: Jarmila Novotna in Svetislav Petrovič. — V nedeljo, dne 25. julija ob 10. in 14. uri matineja: **PRERIJSKI PEVEC.**

Vzajemnost

Studenci pri Mariboru

Mladinski dan priredi »Vzajemnost« dne 15. avgusta 1937. — Vabimo vsa bratovska društva, kakor sodruze in sodružice.

Tezno

Vrtno veselico priredi »Vzajemnost« na Tezno v nedeljo, dne 25. julija v gostilni Felč, v slučaju slabega vremena 8. avgusta Igra godba Glasbenega društva žel. delavcev in uslužbencev pod vodstvom g. Schönherrja. — Začetek ob 3. uri. Vstop prost. — K udeležbi vjudno vabi odbor.

K zdravju
Tvojega otroka spadajo tudi
Zdravi zobje

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Kako je bilo med pravoslavno procesijo v Beogradu?

Uprava policije v Beogradu je izdala poročilo o poteku pravoslavne procesije, dne 19. julija t. l. Poročilo pravi:

Ob 4. uri so pričele molitve za patrijarha. Udeležila se jih je duhovščina iz raznih beograjskih cerkva in iz okolice. Okrog cerkve se je zbralo 1000 do 1200 ljudi. Pred cerkvijo je organizirana klika in duhovščina vzklkala: »Živio Voja Janjič!«, »Dol konkordat!«, »Živio patrijarh!«, »Dol z mračnimi tipi!«

Ko je prota Petrovič obvestil zbrane, da je procesija prepovedana, so že v cerkvi pričeli vzklkati: »Dol Stojadinovič!«, »Dol Korošec!«, »Dol jezuit!«, »Dol konkordat!«, »Živio Voja Janjič!«

Procesija se je kljub temu podala v nekaj cerkvenimi zastavami na čelu, z duhovščino v ornatih, med katero so bili tudi trije ali štirje škofje, proti-Ulici kralja Petra. — Orožniki so čakali procesijo v Ulici kralja Petra in se jim je le s težavo posrečilo, da so ločili duhovščino od ostalega občinstva. V trenutku, ko se jim je posrečilo duhovščino ločiti od ostalega občinstva, so ljudje napadli orožnike. Da ne bi prišlo do nemirov teže narave, jih je orožništvo spustilo skozi kordon, ki se je nahajal pred patrijarhijo. Ko se je procesija z duhovščino in zastavami pomikala po Ulici kralja Petra dalje in je naletela na drugi kordon orožnikov, je tudi ob tej priliki občinstvo napadlo varnostne organe.

Prav tako pa je duhovščina dejansko napadla orožnike in jih tolkla s cerkvenimi križi in zastavami. Kordon orožnikov se je počasi pomikal do poslopja Narodne banke. Tu pa je občinstvo in duhovščina pričela obmetavati orožnike s kamni. Masa je hotela za vsako ceno prodreti v Kneza Mihajlo ulico, ki je bila polna ljudi. Nekaterim ljudem se je posrečilo prodreti kordon, enako pa tudi nekaterim duhovnikom, ki so se v ornatu podali v Knez Mihajlovo ulico. — Ostala duhovščina se je vračala z maso k saborni cerkvi. Ves ta čas so ljudje na vse strani širili letake z neresnično vsebino. Ko se je ljudstvo z duhovščino vrnilo do saborne cerkve, je duhovščina sporočila, da je škof iz Šabca ranjen. Ko pa so varnostni organi spremili množico do saborne cerkve in v cerkev samo, se je na orožništvo s stolpa vsula ploha kamenja in drugih trdih predmetov. Ob tej priliki je bilo ranjenih več orožnikov.

Ljudstvo se je nato razpršilo po stranskih ulicah. Škof Simeon, o katerem se je raznela vest, da je ranjen, in za katerega je v narodni skupščini nekoliko minut po tem dogodku nekdo trdil, da je ubit, je sam brez tuje pomoči odšel v patrijarhijsko poslopje. Duhovščina, ki je prišla v Knez Mihajlovo ulico, je zbirala ljudi na Korzu ter pozivala na demonstracije. Radi tega so morali večkrat posredovati varnostni organi in razganjati ljudi. Duhovščina je bila naprošena, naj sede v potniški avtomobil in se odpelje. Del duhovščine se je odpeljal v saborno cerkev, drugi del pa v savinačko cerkev.

Istočasno je bilo še nekoliko poskusov demonstracij v posameznih delih mesta. Toda te demonstracije so bile že v začetku prepredene. V vseh cerkvah, in to vsakih deset minut, so pričeli močno zvoniti. To zvonjenje je trajalo od desetih do polnajstih. Zvonjenje je ustvarilo med meščanstvom precejšnje vznemirjenje, ker se zvonji z vseh cerkva istočasno samo v primeru nevarnosti ali mobilizacije.

Ob pol desetih zvečer je bil poklican pred patrijarhijo rešilni avto. Ta avto je ob tričetrt na deset odpeljal škofa Simeona v Živkovičev sanatorij. Z avtomobila sta vpila na ulice dva duhovnika: »Razbojniki in morilci so pobili vladiko!« Kakor hitro je bil upravnik mesta o tem obveščen, je takoj poslal v Živkovičev sanatorij načelnika sanitetnega oddelka uprave mesta Beograda dr. Stoianoviča, da se osebno prepriča o stanju tjakaj prepljenega škofa Simeona. Dr. Stoianovič je ugotovil, da ima vladika dve rdeči lisi, in to eno na vrhu nosa, in eno ob desnih sencih.

Ker sedaj zlonamerni ljudje pa tudi duhovščina raznašajo vesti, da so škofa

